

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України
Рада молодих вчених НУВГП

**Міжнародна науково-практична конференція молодих
науковців, аспірантів і здобувачів вищої освіти**

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ НАУКИ»
ЗБІРНИК ТЕЗ
11–12 травня 2023 року**

Рівне 2023

Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції молодих науковців, аспірантів і здобувачів вищої освіти, м. Рівне, 11–12 травня 2023 року. Рівне : НУВГП, 2023. 763 с.

ISBN 978-966-327-555-0

Редакційна колегія

Мошинський В. С., д.с.-г.н., професор, ректор Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП); **Савіна Н. Б.**, д.е.н., професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків НУВГП; **Осадча О. О.**, д.е.н., професор, голова Ради молодих вчених НУВГП; **Куницький С. О.**, к.т.н., старший дослідник, провідний науковий співробітник науково-дослідної частини НУВГП; **Приходько Н. В.**, к.т.н., доцент кафедри водної інженерії та водних технологій НУВГП.

Рекомендовано до видання вченого радою Національного університету водного господарства та природокористування.

Протокол № 5 від 26 травня 2023 р.

ISBN 978-966-327-555-0

© Національний університет
водного господарства та
природокористування, 2023

**АКАДЕМІЧНА ПЛАТФОРМА 1
ТЕХНІЧНІ ТА МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ**

УДК 631.3:635.657-021.272(477.4-292.485)

Гончар М. В., аспірант (Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця), науковий керівник: Панцирева Г. В. к.с.-г.н., доцент (Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця)

ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗЕРНА НУТУ

Під час військового стану питання продовольчої безпеки держави є одним з пріоритетних складових національної безпеки, що обумовлюється стратегічною важливістю зернової та зернобобової продукції під час російської агресії. У зв'язку із цим, виникає необхідність оцінки стану виробництва зерна, його експорту та моніторингу постійних прогнозів світових лідерів щодо цієї галузі є вкрай важливим питанням [1].

Нут являється високо цінною зернобобовою культурою. Він характеризується цінними господарськими ознаками, а саме найвищою поживною цінністю серед зернобобових культур, великою кількістю вітамінів, що обумовлює високий попит на зерно нуту, яке використовується як для продовольчих, так і кормових цілей [2].

Виробництво зернобобових культур, у тому числі, нуту сприяє стабілізації продовольчої безпеки [1]. У сучасному світовому землеробстві складно переоцінити роль зернобобових культур. Їх азотфіксувальна здатність дає можливість поповнювати ґрутові запаси безкоштовним симбіотичним азотом, що дозволяє сільгоспвиробникам скорочувати використання мінеральних добрив. Рослинний білок зернобобових культур є найдешевшим. Так, отримання 1 тонни перетравного протеїну з зерна хлібних злаків обходиться в 2,5–3

рази вище, ніж з гороху. У порівнянні з білком із соєвого шроту вартість стає вищою вже на порядок – у 15–18 разів [3].

За сучасного рівня технологій ні синтетичний білок, ні протеїн, отриманий із кормових дріжджів, не здатні конкурувати за дешевизною з рослинним білком зернобобових культур [3; 4]. За даними Продовольчої і сільськогосподарської організації Об'єднаних Націй (ФАО), добова норма споживання білка становить 12% загальної калорійності добового раціону людини. Це приблизно 90–100 г білка, з яких 60–70% повинні складати білки тваринного походження. Проблема дефіциту продуктів харчування на світовому рівні все ще досить значима, і роль рослинного білка в її вирішенні тільки зростає. За даними Міністерства охорони здоров'я України дефіцит білка в продуктах харчування становить 30% [4–5]. У світовому землеробстві зернобобові культури займають площу понад 100 млн га. Найбільшу площу серед зернобобових займають соя (більше 50 млн га), квасоля (34,5 млн га), а на другому місці – нут (16,8 млн га) [3].

Формування врожаю та його якості відбувається у визначених умовах зовнішнього середовища, від яких залежить характер і інтенсивність фізіологічно-біохімічних процесів, що протікають у рослинах. У результаті цих процесів останні накопичують білки, жири, крохмаль, цукор, вітаміни й інші речовини, що характеризують якість врожаю, яка може змінюватися в широких межах у залежності від умов вирощування [4].

Відмічається [6], що в 100 грамах насіння нуту в середньому міститься: 337 кКал. Білок насіння нуту на 90% розчиняється у воді і розчині NaCl, тому легко засвоюється організмом людини та тварини (табл.).

Позитивною також є здатність зерна нуту до низького нагромадження нітратів, нітритів та радіонуклідів, що робить їх

незамінними у використанні в системі органічного землеробства та рослинництва. За біохімічним складом насіння нуту відносять до лідерів у дієтичному харчуванні з високим біопротекторним ефектом та високим вмістом вітамінів біологічної групи.

Таблиця

Показники харчової цінності зерна нуту (г/100 г)

Культура	Енергія, ккал	Білок	Жир	Харчові волокна	Карбогідрати
Нут	337	20,4	5,2	20,7	42,0

Висновки. Нут – цінна продовольча та кормова культура з суттєвим агротехнічним значенням. Впровадження у виробничу практику високопродуктивних сортів нуту дозволить зменшити дефіцит рослинного білка, а також покращити фізикохімічний і фітосанітарний стани ґрунту.

1. Панцирева Г. В. Вплив технологічних прийомів вирощування на зернову продуктивність зернобобових культур в умовах правобережного Лісостепу України. *Наукові доповіді НУБІП*. 2020. Вип. № 5 (87). С. 1–9.
2. Мазур В. А., Панцирева Г. В., Затолочний О. В. Порівняльна характеристика сортів нуту за комплексом господарсько-цінних ознак в умовах правобережного Лісостепу України. *Сільське господарство та лісівництво*. 2021. № 20. С. 5–15. DOI:10.37128/2707-5826-2021-1.
3. Мазур В. А., Дідур І. М., Панцирева Г. В., Мордванюк М. О. Економічна ефективність технологічних прийомів вирощування нуту. *Сільське господарство та лісівництво*. 2021. № 21. С. 24–33.
4. Мазур В. А., Дідур І. М., Ткачук О. П., Панцирева Г. В. Агроекологічна стійкість сортів квасолі звичайної до несприятливих умов вегетації. *Наукові доповіді НУБІП*. 2021. Вип. 2 (90). С. 1–11.
5. Мазур В. А., Панцирева Г. В., Затолочний О. В. Порівняльна характеристика сортів нуту за комплексом господарсько-цінних ознак в умовах правобережного

Лісостепу України. *Сільське господарство та лісівництво*. 2021. № 1(20). С. 5–15. 6. Мазур В. А., Панцирева Г. В., Мордваниук М. О., Затолочний О. В. Вплив технологічних прийомів вирощування на польову схожість та виживаність нуту в умовах правобережного Лісостепу України. *Сільське господарство та лісівництво*. 2021. № 3 (22). С. 5–13.

УДК 371.134:373

Демиденко Д. Р., здобувач вищої освіти третього рівня
(Український Державний Університет імені Михайла
Драгоманова, м. Київ), **науковий керівник: Єжель І. М.,**
кандидат біологічних наук, старший викладач (Український
Державний Університет імені Михайла Драгоманова, м. Київ)

**ОЦІНКА АЛЕЛОПАТИЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ
ОДНОРІЧНИХ КВІТКОВО-ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН
РОДИНИ ASTERACEAE ПРИ ЇХ СПЛЬНОМУ
ВИРОЩУВАННІ**

У зв'язку з активним культивуванням на півночі України квітково-декоративних, а саме айстрових актуальним є вивчення їх впливу на інші види рослин. Але алелопатичні властивості цих рослин майже не досліджувались.

Кожна рослина характеризується в алелопатичному відношенні двома головними властивостями: здатністю утворювати й виділяти в середовище фізіологічно-активні речовини – коліни, а також створювати умови, що сприяють нагромадженню їх у середовищі; алелопатичною толерантністю, або здатністю переносити активні виділення інших рослин чи

Бездітко Л. В.	Епізоотична ситуація щодо сказу свійських і диких тварин в Житомирській області	634
Бондар А. В., Герасимчук Л. О.	Кроки для зменшення обсягів відходів	637
Бондаренко Л. В.	Мінеральні елементи в годівлі креветок	639
Гончар М. В., Панцирева Г. В.	Господарсько-цінні характеристики зерна нуту	642
Демиденко Д. Р., Єжель І. М.	Оцінка алелопатичних властивостей однорічних квітково-декоративних рослин родини Asteraceae при їх спільному вирощуванні	645
Дем'янчук С. А., Герасимчук Л. О.	Чиста питна вода як ціль сталого розвитку	650
Єжель І. М.	Оптимізація освітнього процесу в умовах змішаного навчання під час викладання біології	653
Зарічнюк І. Р., Нестерчук Н. Є.	Застосування сучасної методики масажу Гуаша при остеохондрозі шийного відділу хребта	656
Калініченко К. О., Герасимчук Л. О.	Екологічно відповідальне будівництво доріг ТОВ «Будівельна компанія «Сарагас Клан»	659
	755	

Наукове видання

**Міжнародна науково-практична конференція молодих
науковців, аспірантів і здобувачів вищої освіти**

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ
НАУКИ»**

ЗБІРНИК ТЕЗ

Розміщаються статті в авторській редакції

Технічний редактор

Галина Сімчук

*Видавець і виготовлювач
Національний університет
водного господарства та природокористування
бул. Соборна, 11, м. Рівне, 33028.*

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої
продукції РВ № 31 від 26.04.2005 р.*